

**ЗАПОРІЗЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ПМОІЛ

**КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА
ЛОГІСТИКИ**

«ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

**I Міжнародна науково-практична
конференція**

ЧАСТИНА I

**12-13 лютого 2020 р.
м. Запоріжжя**

Міністерство освіти і науки України

Запорізька міська рада
Запорізька торгово-промислова палата
Запорізький національний університет
Державний університет «Житомирська політехніка»
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка
Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса (Литва)
Каршинський інженерно-економічний інститут (Республіка Узбекистан)
Карагандинський економічний університет Казспоживспілки (Республіка Казахстан)
Софійський університет Св. Климента Орхідського (Болгарія)
Словацький сільськогосподарський університет в Нітрі (Словаччина)

ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції
(Запоріжжя, 12-13 лютого 2020 року)

Частина I

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Запоріжжя
ЗНУ
2020

УДК 338.43:334.722.012.64:005.336.1(06)

ПЗ2

Редакційна колегія:

О.Г. Бондар, доктор юридичних наук, професор,
Г.М. Васильчук, доктор історичних наук, професор,
Д.А. Антонюк, доктор економічних наук, професор,
Л.М. Бухаріна, доктор економічних наук, професор,
Н.В. Валінкевич, доктор економічних наук, професор,
Н.М. Гуржій, доктор економічних наук, професор,
Г.І. Купалова, доктор економічних наук, професор,
С.О. Лавренко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
М.О. Лисенко, кандидат економічних наук, доцент,
О.А. Онищенко, кандидат наук з державного управління, доцент,
Ю.І. Полусмяк, кандидат економічних наук, доцент,
М.П. Сагайдак, доктор економічних наук, професор,
І.Г. Шавкун, доктор філософських наук, професор.

Рекомендовано рішенням Вченої Ради ЗНУ
(протокол №6 від 28 січня 2020 р.)

П 32 Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 лютого 2020 р.): у 2 ч. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Ч.1. 544 с.
ISBN 978-966-599-577-7

Наведено актуальні ідеї та ефективні інноваційні рішення щодо підприємництва в аграрній сфері, ринкових трансформацій розвитку земельних відносин в Україні, якості та безпечності агропродукції в умовах вільної торгівлі з ЄС, інформаційних технологій у агроменеджменті, підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.

Друкується в авторській редакції

УДК 338.43:334.722.012.64:005.336.1(06)

ISBN 978-966-599-577-7

© Запорізький національний університет, 2020

***Щиро вітаю учасників Міжнародної науково-практичної конференції
„ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА
ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”!***

Особлива роль аграрного сектору в соціально-економічному житті країни обумовлюється унікальним поєднанням сприятливих природно-кліматичних умов та геостратегічним положенням, спроможністю нашої країни використати свій природно-ресурсний потенціал, зайняти вигідну нішу на світовому продовольчому, енергетичному та екологічному ринку.

Сільське господарство є для України стратегічним видом діяльності і сьогодні, з огляду на глобальні процеси підвищення цін на продовольчу продукцію, аграрний бізнес стає надзвичайно перспективним та привабливим. Через збільшення чисельності населення до 7,7 млрд. чоловік, підвищення рівня життя і споживання продовольства у країнах Сходу, стрімкий розвиток біопаливної промисловості, кліматичні зміни тощо, світове виробництво продовольчої продукції не встигає за її споживанням.

Саме обговоренню цих актуальних питань присвячено Першу Міжнародну науково-практичну конференцію «Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент».

Дуже приємно, що тематика конференції зацікавила вчених не тільки з різних регіонів України, а також із близького та далекого зарубіжжя, зокрема з Болгарії, Білорусі, Казахстану, Литви, Польщі, Узбекистану, Франції, Словаччини, США.

Сподіваюсь, що конструктивний обмін досвідом використання економіко-правових інструментів розвитку агробізнесу, позитивне наукове спілкування дозволить виробити ефективні рішення та новітні ідеї щодо формування сприятливого середовища для розвитку аграрної галузі.

Впевнений, що завдяки роботі конференції буде створено науковий простір, який уможливить всебічне обговорення проблематики зазначених тематичних напрямків.

Отже, усім учасникам конференції бажаю плідної наукової праці, пошуку ефективних рішень при обговоренні дискусійних питань, обміну думками, креативних ідей та успіхів у подальших наукових дослідженнях.

*Заступник Голови Оргкомітету,
Перший проректор ЗНУ,
доктор юридичних наук, професор*

Олександр Бондар

Шановні учасники Конференції!

Ми раді вітати результати наукових досліджень, обговорення актуальних питань розвитку української аграрної сфери на I Міжнародній науково-практичній конференції «Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент» у рамках 19-ї спеціалізованої виставки «АгроТехСервіс»!

Дуже символічно, що такий представницький захід за участі українських та закордонних науковців відбувається під час спеціалізованого виставкового заходу. Адже саме у поєднанні зусиль науки і бізнесу – і є запорука успішного, ефективного розвитку підприємництва, а зокрема – аграрної сфери. У свою чергу, конгресно-виставкові заходи є по-справжньому результативними, коли супроводжуються насиченою науковою, діловою програмою.

Агропромисловий сектор України - одна з найважливіших ланок економічного розвитку. Його зростання можливе за умови максимального впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу, світового досвіду, сучасного інструментарію та логістики, менеджменту та маркетингу, розвитку кооперації.

Важливо, що ці та багато інших пріоритетних для розвитку галузі тем планується розглянути під час наукового заходу.

Сподіваюсь, нові дослідження та ідеї, озвучені на конференції, отримають продовження на наступних виставкових експозиціях, вже у практичному досвіді фермерів, компаній з переробки агропродукції, виробників сільгосптехніки.

Бажаю всім учасникам конференції вдалої та плідної роботи, знаходження нових механізмів і шляхів розвитку агросфери в ефективній співпраці з представниками бізнесу!

Президент

Запорізької торгово-промислової палати

Володимир Шамілов

Шановні друзі! Колектив кафедри підприємництва, менеджменту організацій та логістики Запорізького національного університету вітає Вас на сторінках наукового видання, що презентує результати роботи I Міжнародної науково-практичної конференції «Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент».

Наша кафедра є визнаним лідером у підготовці висококваліфікованих фахівців з менеджменту для регіонального та національного ринку праці. Високу якість підготовки на кафедрі засвідчують успіхи наших випускників, більшість із яких працюють у сферах управління, маркетингу та логістики вітчизняних та міжнародних компаній, інші – є власниками успішних бізнесів.

Професійні інтереси колективу кафедри були зосереджені впродовж багатьох років на розвитку сучасного виробничого та невиробничого менеджменту, вирішенні економічних проблем підприємств різних форм власності, корпоративному управлінні та розвитку логістичного менеджменту.

Оновлення сфери наукових інтересів колективу кафедри було пов'язано із успішним започаткуванням у 2016 році навчання за освітньою програмою «Підприємництво та комерційна логістика», а з 2018 року – початком підготовки фахівців за освітньою програмою «Агробізнес» в рамках спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Сучасні тенденції щодо зростання обсягів виробництва вітчизняної агропродукції та виклик сьогодення щодо кадрового та наукового забезпечення аграрного сектору зумовили як нові напрями стратегічного розвитку кафедри, так і тематику наукових доробків учасників конференції.

Наукову та освітню діяльність забезпечує потужний викладацький склад кафедри, що налічує 6 професорів, докторів наук та 9 доцентів кандидатів наук, з диверсифікованими науковими та творчими інтересами, досвідом міжнародної кооперації, проектної діяльності. Станом на початок 2020 року кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики забезпечує підготовку 375 бакалаврів, 75 магістрів та 12 аспірантів за 6 освітніми програмами.

Науковий потенціал кафедри успішно інтегрується у світовий науковий простір шляхом публікацій матеріалів у фаховому виданні кафедри (кат. Б) «Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку».

Досягнення та важливі результати роботи кафедри були б неможливі без підтримки стейкхолдерів, в першу чергу, роботодавців та партнерів.

Слова вдячності за багаторічну співпрацю та продуктивне партнерство висловлюємо представникам Запорізької торгово-промислової палати, Міської ради м. Запоріжжя, колегам Національного університету «Житомирська Політехніка», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Херсонського державного аграрного університету.

*З щирим привітанням, завідувач кафедри
доктор економічних наук, професор
(11 лютого 2020 року, м. Запоріжжя)*

Людмила Бухаріна

Передмова

З радістю представляємо вам матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент». Видання сфокусовано на актуальних питаннях ефективного розвитку аграрного бізнесу, сучасних інструментах реалізації практичного менеджменту, логістики та підприємництва, ринковій трансформації розвитку земельних відносин в Україні. Також в умовах вільної торгівлі з ЄС акцентовано увагу на якості та безпечності агропродукції.

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції складаються з п'яти тематичних напрямів. В рамках яких досліджено проблеми удосконалення механізму поєднання державного регулювання агробізнесу та його ринкового саморегулювання, формування нового типу організаційно-економічних відносин агропромислової інтеграції та створення на цій основі нових форм агробізнесу, розвиток сучасного інструментарію менеджменту та логістики для виробничих підприємств, планування та прогнозування кон'юнктури ринків, поглиблення зв'язку науки з виробництвом для якісної підготовки фахівців з агроменеджменту, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

До публікації у конференції було рекомендовано 373 доповіді. У науковому заході взяли участь понад 500 вчених, аспірантів, студентів, які представляють 12 країн світу: Білорусь, Болгарія, Казахстан, КНР, Литва, Польща, Росія, Словаччина, США, Узбекистан, Україна, Франція. Серед учасників конференції були представники з понад 100 навчальних закладів, з них 83 з України.

Такий результат не був би досягнутий без підтримки багатьох людей. Перш за все дякуємо всім авторам, які надіслали свої доповіді на конференцію і тим самим продемонстрували свою зацікавленість у проблемах, що досліджувались. Дякуємо торгово-промисловій палаті за досягнення ефекту синергії під час проведення цього та інших спільних заходів. Дякуємо редакційній колегії, яка швидко та своєчасно опрацьовувала надіслані доповіді. Дякуємо керівництву Запорізького національного університету за підтримку та допомогу в реалізації такої масштабної міжнародної конференції. Впевнені, що науково-практичні результати конференції будуть дієвими у вирішенні нагальних управлінських та економічних проблем, як агробізнесу, так і підприємництва в цілому.

Оргкомітет

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕФЕКТИВНИЙ АГРОБІЗНЕС УКРАЇНИ: ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ

<i>Boroday O.V., Yanchenko N.V.</i>	FORMATION OF MARKETING AND LOGISTICS COMMUNICATION IN ENTREPRENEURSHIP PROBLEMS OF THE UKRAINIAN LAND MARKET FORMATION	18
<i>Kosteniuk Yu.B.</i>	STRATEGIC ASSESSMENT OF THE INTERNAL ENVIRONMENT OF THE AGRARIAN ENTERPRISE	20
<i>Kostyak N., Shmelkova G.M.</i>	ZERO TILL TECHNOLOGY OR “NO-TILL” TECHNOLOGY AS A COMPLEX TECHNOLOGICAL MODEL	23
<i>Satyr R. Yu., Yanchenko N.V.</i>	INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE COMMUNICATION SYSTEM OF FEA COMPANIES	25
<i>Tarasenko A. V.</i>	LOGISTICS DEVELOPMENT PROSPECTS IN UKRAINIAN ENTERPRISES	27
<i>Yefimenko L.M., Ortina H.V., Oleksenko R.I.</i>	OVERCOMING THE TECHNOLOGICAL BACKWARDNESS OF THE AGRARIAN SECTOR OF ECONOMY AS THE BASIS FOR THE DEVELOPMENT OF THE INDUSTRY	30
<i>Zagoruiko O.O., Yanchenko N.V.</i>	PREREQUISITES FOR THE DEVELOPMENT OF EFFECTIVE AGRIBUSINESS IN UKRAINE	33
<i>Zyuzko A., Shmelkova G.M.</i>	THE MAIN RESEARCH PROBLEMS OF THE UKRAINIAN LAND MARKET FORMATION	35
<i>Алещенко О., Малтиз В.В.</i>	ЕФЕКТИВНИЙ АГРОБІЗНЕС УКРАЇНИ: ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ	37
<i>Балабаниць А.В.</i>	ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ СПОЖИВЧІВ	39
<i>Барбiнягра О.М.</i>	АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ	42
<i>Бахчиванжи Л.А., Евтушок О.В., Значек Р.Р.</i>	ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КООПЕРАТИВУ	46
<i>Беззубко Ю.І., Беззубко Л.В.</i>	ПЕРСПЕКТИ ВИХОДУ НА МІЖНАРОДНИЙ РИНОК УКРАЇНСЬКИХ АГРОВИРОБНИКІВ	49
<i>Бистрицька С.Ю., Шевченко О.О.</i>	НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	51
<i>Бірюков Т., Гальчинська І.А.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИКИ ВНУТРІШНІХ ВОДНИХ ШЛЯХІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ УКРАЇНИ	53
<i>Богданович О. А., Рогович К. В.</i>	АНАЛІЗ СУЧАСНОГО АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	56

<i>Божидай І.І., Кузьменко І.</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ	59
	ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В АГРОВИРОБНИЦТВІ	
<i>Божидай І.І., Рочева Г.В.</i>	ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА В	62
	АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ	
<i>Бойко В.О.</i>	РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У ПІВДЕННОМУ	65
	РЕГІОНІ	
<i>Бондаренко М.І., Пазник А.Г.</i>	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	68
	ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	
<i>Вакуленко Д.О.</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ	70
	ПІДПРИЄМСТВ: ЇЇ ВИДИ ТА ВПЛИВ НА РОЗВИТОК	
	СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Васильєва О.О.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО	73
	ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ	
<i>Варламов А.А., Петухович В.А.</i>	АНАЛІЗ ФАКТОРОВ, ВЛИЯЮЩИХ	76
	НА ПРОИЗВОДСТВО ПРОДУКЦИИ ОСНОВНОГО СТАДА	
	КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА	
<i>Воловідник К.Т., Зибарева О.В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ	79
	ДІЯЛЬНОСТІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ. ПРОБЛЕМИ ТА	
	ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ	
<i>Волосюк М.В.</i>	ЩОДО ПИТАННЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ	82
	УКРАЇНСЬКОГО АГРОБІЗНЕСУ	
<i>Воронько-Невіднича Т.В., Кривобік М.В.</i>	СПЕЦИФІЧНІ РИСИ	86
	АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО	
	АКТИВІЗАЦІЇ	
<i>Гаррыатаев А., Молчанова Е.А.</i>	АНАЛІЗ	89
	СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО БОГАТСТВА ТУРКМЕНИИ	
<i>Гільорме Т.В.</i>	ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ	92
	ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ПРОЕКТІВ У АПК	
<i>Гончарук А. С., Ільїн В. Ю.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ	95
	КОШТІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	
<i>Горбань В.К., Калініченко О.В.</i>	РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	98
	РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
<i>Гордієвська К., Студінська Г.Я.</i>	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АПК В	101
	УКРАЇНІ	
<i>Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М.</i>	РОЗВИТОК АГРАРНОГО	105
	ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ ТА РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ	
	ТЕХНІКИ УКРАЇНИ	
<i>Грищук Н.В.</i>	ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	108
	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ	
	ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Гуторов О.І., Гуторова О.О.</i>	ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	111
	ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО	
	ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ	
<i>Дашутіна Л.О.</i>	РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ	114
	ПЕРСПЕКТИВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	

В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

- Денисюк Е.В.* **ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ АГРОБИЗНЕСА УКРАИНЫ** 117
- Державцева Е.П.* **ВОСПРОИЗВОДСТВО ЗЕМЕЛЬНЫХ РЕСУРСОВ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ КАК ОСНОВА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ** 120
- Діденко Н.О., Іслам Р.К., Коновалова В.М.* **ОЦІНКА НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРАРНІЙ СФЕРІ** 123
- Дорогань Д.В., Фасолько Т.М.* **ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОЇ АГРОПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС** 126
- Дюк А.А.* **СОЦІАЛІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ** 128
- Зайцева Ю.А., Онищенко О.А.* **КООПЕРАЦІЯ АГРАРІВ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ АГРОБИЗНЕСУ** 130
- Іванченко Ю., Давиденко О.О.* **СУЧАСНИЙ СТАН БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ** 133
- Карнаушенко А.С.* **АГРАРНІ РОЗПИСКИ ЯК ОДНЕ З ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ** 135
- Карпенко М.В., Осипова О.І.* **МЕТОДИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ** 138
- Кацемір Я.В.* **СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ** 141
- Кирилюк Ю.О., Арзянцева Д.А.* **РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ** 143
- Козак М.І.* **ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ** 146
- Кривий В.* **КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ** 148
- Кузьмич А.П.* **ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА ТЕРРИТОРИИ СРЕДНИХ, МАЛЫХ ГОРОДСКИХ ПОСЕЛЕНИЙ, СЕЛЬСКОЙ МЕСТНОСТИ** 150
- Кушнірук В.С., Донець Т.Є.* **АГРОБИЗНЕС ТА ЙОГО ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ** 153
- Лаврук В.В.* **УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ** 156
- Лаготюк В.О., Островська О.Ю.* **ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ПТАХІВНИЦТВА** 160
- Лепетченко А., Гуржій Н.М.* **ЕФЕКТИВНИЙ АГРОБИЗНЕС УКРАЇНИ:** 163

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ	
<i>Лисяк Є., Гордєєва-Герасимова Л.Ю.</i> АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС ЯК РУШІЙНА СИЛА УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	165
<i>Луц Д.М.</i> АКТУАЛЬНІ ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ТВАРИННИЦТВА В УКРАЇНІ	168
<i>Ляховська О.В.</i> ВИРОБНИЦТВО М'ЯСА ПТИЦІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ	171
<i>Мацібора Т.В.</i> ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ	174
<i>Мацієвич Т.О., Магальяс В.А.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЗА ДОПОМОГОЮ «БПЛА»	177
<i>Метеленко Н.Г., Сіліна І.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО СІЛЬГОСПМАШИНОБУДУВАННЯ	180
<i>Михайлик Д.П., Хацєр М.В.</i> ДЕФОРМАЦІЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ УСУНЕННЯ	183
<i>Мірзоєва Т.В.</i> ЛІКАРСЬКЕ РОСЛИННИЦТВО В СИСТЕМІ РЕГЕНЕРАТИВНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА ЯК НАПРЯМОК ЕФЕКТИВНОГО БІЗНЕСУ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	186
<i>Москалевич Г.Н.</i> ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ АПК КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ АГРОБИЗНЕСА В УКРАИНЕ	188
<i>Недашковская Н.С.</i> ОСНОВНЫЕ МЕРЫ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ	191
<i>Недойнов К.В.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	194
<i>Нежинець А.О., Онищенко О.А.</i> СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	196
<i>Никишин Е.В.</i> ЛОГИСТИЗАЦІЯ АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО КОМПЛЕКСА – ПУТЬ ФОРМИРОВАНИЯ ЭФФЕКТИВНОГО АГРОБИЗНЕСА	198
<i>Нісходовська О.Ю.</i> ТЕРМІН «КОНКУРЕНЦІЯ» ЯК КАТЕГОРІЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	201
<i>Онищенко О.А., Георгієв А.Д.</i> ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНСЬКІ ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ АГРОМЕНЕДЖМЕНТУ	204
<i>Онищенко О.А., Куц А.О.</i> ЯК СТВОРИТИ ЕФЕКТИВНИЙ АГРОБІЗНЕС В УКРАЇНІ	206
<i>Остапенко А.С., Кліщєвська Н.</i> ОСОБЛИВОСТІ БАНКРУТСТВА ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	208
<i>Павлюк Т.С.</i> ПЕРЕВАГИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРОПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА	211
<i>Перегуда Ю.А., Хацєр М.В.</i> ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ» В УКРАЇНІ	214
<i>Петров В.М.</i> РИНОК ВИРОБНИХ ПОСЛУГ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ	217

<i>Порудєєва Т.В.</i>	РОЗВИТОК ЗЕРНОВОГО РИНКУ ПРИЧОРНОМОР'Я	220
<i>Пошивалова О.В.</i>	ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА АПК	223
<i>Проданова Л.В., Хорошун Ю.В.</i>	СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДХОДІВ	226
<i>Прокопчук О.Т.</i>	ТРЕНДИ ЗАЛУЧЕННЯ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ ДО СИСТЕМИ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	229
<i>Радченко О.Д.</i>	ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АГРАРНОГО МІКРОКРЕДИТУВАННЯ	232
<i>Самайчук С.І.</i>	ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	235
<i>Саржан А.С.</i>	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇЇ ФОРМУВАННЯ	238
<i>Столярчук Н.М.</i>	ВНЕСОК НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ У ІННОВАЦІЙНУ АКТИВНІСТЬ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	241
<i>Сторожилова У.Л., Сторожилів Г.М.</i>	СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ УКРАЇНИ В ПРОСТОРІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	244
<i>Страшко О.П.</i>	ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО АГРАРНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	248
<i>Танасієнко Н.П., Бура Н.В.</i>	РОЗВИТОК АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	250
<i>Тебенко В.М.</i>	РОЗВИТОК АГРАРНОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	252
<i>Туровська А.С., Гльїна О.В.</i>	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В УКРАЇНІ	255
<i>Уманська Ю.М., Калінчук В.В.</i>	ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ	258
<i>Харченко А.В., Онищенко О.А.</i>	ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	261
<i>Харченко Г. А., Харченко В. В.</i>	ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	264
<i>Хацєр М.В., Голуб В.Л.</i>	СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ НІШЕВИХ ПРОДУКТІВ ЛІСНОГО ГОСПОДАРСТВА У КОНТЕКСТІ ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ	267
<i>Хацєр М.В., Оглобліна В.О.</i>	МАРКЕТИНГ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	270
<i>Чередниченко ЕА</i>	СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ СОИ	273

<i>Чередніченко О.О., Чередніченко Є.С.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ – ВИРОБНИКІВ РІПАКУ	276
<i>Черепньов В.С., Онищенко О.А.</i> СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ	279
<i>Чорна Н.О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРАРНОМУ СЕРВІСІ	281
<i>Юшкевич О.О.</i> АКТИВІЗАЦІЯ КРЕДИТУВАННЯ ЗЕЛЕНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ЗОНИ РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ	284
<i>Яценко В., Гуржій Н.М.</i> КООПЕРАЦІЯ АГРАРІЇВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	287

СЕКЦІЯ 3. РИНКОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПЕРСПЕКТИВИ, НАСЛІДКИ

<i>Нтурия V.P.</i> FINANCIAL ASPECTS OF THE ORGANIZATION OF THE AGRICULTURALLY USED AREAS MARKET	290
<i>Баранник Л.Б.</i> РИНКОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ	292
<i>Білозерська О.С., Давиденко О.О.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В УКРАЇНІ	295
<i>Бірюков Т., Гуржій Н.М.</i> СКАСУВАННЯ МОРАТОРІЮ НА ПРОДАЖ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ: РИЗИКИ, МОЖЛИВОСТІ, ПЕРСПЕКТИВИ	297
<i>Бойко Л.О.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	300
<i>Боровик П.М., Удовенко І.О.</i> ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЯНСЬКИМИ ДОМОГОСПОДАРСТВАМИ В УКРАЇНІ	302
<i>Давиденко Н.М.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ	305
<i>Данильченко А.І.</i> ФОРМУВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	307
<i>Єфанов О.В., Бікулов Д.Т.</i> ПРОБЛЕМАТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ДЛЯ ГРОМАД	309
<i>Жемба А.Й.</i> СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АПК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ АГРАРНИХ РИНКІВ	310
<i>Зюзько А.Ф., Давиденко О.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ	313
<i>Калашник О.А., Діденко А.В.</i> АНАЛІЗ ЗНАЧЕННЯ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ ДЛЯ ОТГ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	316

<i>Касяненко І.А.</i>	ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН: РЕТРОСПЕКТИВА, СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВА	319
<i>Керімов П.О.</i>	МАКСИМАЛЬНА ПЛОЩА ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ: УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД	323
<i>Клепанчук О. Ю.</i>	МОДЕЛЬ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ	325
<i>Кошкалда І.В.</i>	ВИЗНАЧЕННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПОЛОЖЕНЬ ПРИ РЕГУЛЮВАННІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН	328
<i>Кравець О.В., Смачна О.В.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	331
<i>Ланченко Є. О.</i>	СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	334
<i>Михальчишина Л.Г.</i>	ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ: РИЗИКИ ТА УРОКИ СВІТОВОГО ДОСВІДУ	337
<i>Мороз А.А.</i>	ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ АГРАРІЇВ	340
<i>Мошак О.В.</i>	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ РЕГІОНУ	343
<i>Огородник В.О.</i>	ЗЕМЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНИ У СКЛАДІ СВІТОВИХ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ	345
<i>Остапчук Т. П.</i>	НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ НА ЗАСАДАХ НЕОІНСТИТУЦІЙНОЇ ТЕОРІЇ ПРАВ ВЛАСНОСТІ	347
<i>Пасічник Ю.В.</i>	ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РИНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН	350
<i>Семенів К.Ю., Онищенко О.А.</i>	ЗНЯТТЯ МОРАТОРІЮ НА ПРОДАЖ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ: АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРАКТИКИ	353
<i>Фокіна С.В., Арнаутова О.Ю.</i>	ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ	356
<i>Яковенко А.П., Онищенко О. А.</i>	ВПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ	359

СЕКЦІЯ 4. ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ АГРОПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС

<i>Bahniuk M.A., N.A. Skora</i>	THE IMPORTANCE OF AGRICULTURAL WASTE RECYCLING. IDENTIFYING THE CORELLATION BETWEEN EMISSIONS FROM SOLID WASTE AND MORBIDITY RATE IN UKRAINE	362
<i>Nechay O., Pavliuk T.</i>	POLAND'S EXPERIENCE IN IMPLEMENTING A FOOD SAFETY SYSTEM	364
<i>Sakhno L.</i>	ENVIRONMENTAL AUDIT AS A FACTOR OF SAFETY OF AGRICULTURAL PRODUCTS	366

<i>Арзянцева Д.А., Маріянчик Т.С.</i>	РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ ТОП-3 ЕКСПОРТОВАНОЇ АГРОПРОДУКЦІЇ ТА ДИНАМІКА ЕКСПОРТУ ПРОТЯГОМ 2016-2018 РОКІВ	369
<i>Артюх Т.М., Ягелюк С.В., Григоренко І.В.</i>	ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВИХ НАПРЯМКІВ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ ПЕРЕРОБКИ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО ТА ЛЬОНУ-ДОВГУНЦЯ	371
<i>Бидик А.Г.</i>	ПОВНОЦІННА СИСТЕМА БЕЗПЕКИ ТА ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЯК УМОВА ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЇЇ ЕКСПОРТУ	374
<i>Богданович О.А., Корнієнко В.С.</i>	ПЕРЕВАГИ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄС	378
<i>Бухаріна Л.М., Лисенко М.О.</i>	ЕКСПОРТ АГРОПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ В ЄС: АНАЛІЗ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	380
<i>Воробьёв К.С.</i>	ГОТОВНОСТЬ РЫНКА ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ К ГОСУДАРСТВЕННОМУ АУДИТУ ДСТУ: ISO 22000	382
<i>Горская Е., Шишкин В.А.</i>	ОСОБЕННОСТИ УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ПРОДУКЦИИ В УКРАИНЕ	385
<i>Гребенюк Т. В., Горняк В. О.</i>	ІННОВАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА, СПОЖИВАННЯ Й ЕКСПОРТУ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ЗАДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ	387
<i>Гуржий Н.Н., Воробьёв К.С.</i>	АНАЛИЗ УРОВНЯ ГОТОВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ К ГОСУДАРСТВЕННОМУ АУДИТУ НА НАЛИЧИЕ ДСТУ: ISO 22000	390
<i>Давиденко О.О.</i>	МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ «GLOBALGAP»: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	392
<i>Данилевська Л.С.</i>	АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ АГРАРНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ	394
<i>Демиденко В.С., Петухович В.А.</i>	АНАЛИЗ ФАКТОРОВ, ВЛИЯЮЩИХ НА ПРОИЗВОДСТВО ПРОДУКЦИИ РАПСА, И РАСЧЁТ ТОЧКИ БЕЗУБЫТОЧНОСТИ	397
<i>Джакелі Н.С., Калініченко О.В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПОРТУ АГРОПРОДУКЦІЇ ДО ЄС	400
<i>Ігнатенко І.В.</i>	ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	403
<i>Ігнат'єва В.Е., Полусмяк Ю.І.</i>	ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	405
<i>Іонас Е.Л.</i>	КАЧЕСТВО И БЕЗОПАСНОСТЬ КАРТОФЕЛЯ ПРИ ПРИМЕНЕНИИ НОВЫХ ФОРМ КОМПЛЕКСНЫХ УДОБРЕНИЙ ДЛЯ НЕКОРНЕВЫХ ПОДКОРМОК И РЕГУЛЯТОРОВ РОСТА	407
<i>Калініченко О. В.</i>	ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ В	410

РОСЛИННИЦТВІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

- Клюкин А.Д., Петухович В.А.* АНАЛИЗ ДЕНЕЖНОЙ ВЫРУЧКИ ОТ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОДУКЦИИ РАСТЕНИЕВОДСТВА И РАСЧЁТ РЕЗЕРВОВ ЕЁ РОСТА 413
- Ковтун В.А.* ПОКАЗНИКИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ БЕЗПЕЧНОСТІ ЯКОСТІ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ 416
- Козак О.А.* ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ 419
- Красняк О.П.* АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ 422
- Лавренко Н.М., Пугачова К.Є.* ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ АГРОПРОДУКЦІЇ 425
- Макуха О.В.* ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО 428
- Нгуєн Х.В., Янченко Н.В.* ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ АГРО ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС 430
- Онищенко О.А., Столярова Є. В.* ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНА – ЄС 433
- Полусмяк Ю.І., Зюзько А.Ф.* ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ НАССР В УКРАЇНІ ДЛЯ ТОРГІВЛІ АГРОПРОДУКЦІЄЮ 436
- Станкевич И.И.* МОЛОКО КОРОВЬЕ: ПАРАМЕТРЫ КАЧЕСТВА И ВЛИЯЮЩИЕ ФАКТОРЫ 438
- Федчишин Д.В.* ДО ПИТАННЯ ПРО ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО 441
- Христова В.В., Гуржій Н.М.* ВИХІД УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНИЙ РИНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ 444
- Шагитова М. Н.* ВЛИЯНИЕ ЦИНКА НА КАЧЕСТВО ЗЕРНА ЯРОВОЙ ТРИТИКАЛЕ 446

СЕКЦІЯ 5. КОМУНІКАЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРОМЕНЕДЖМЕНТІ, ПІДПРИЄМНИЦТВІ, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- Chornomord Ye.* PROBLEMS AND TRENDS OF DEVELOPMENT OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN BUSINESS 450
- Cui Lijuan, Medvid V., Shen Jialong* THE IMPACT OF RURAL HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT AND MANAGEMENT ON REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT 453
- Kompaniiets L.* MAIN DIRECTIONS OF E-AGRICULTURE IN UKRAINE 454
- Kyrylieva L.O., Shekhovtsova D. D.* THE INFORMATION TECHNOLOGIES OF MANAGERIAL COST ACCOUNTING IN THE TRADE ENTERPRISES MANAGEMENT SYSTEM 456
- Shavkun I., Dybchinska Y.* SOCIAL RESPONSIBILITY AS INFORMATIONAL PRETEXT FOR ORGANIZATIONAL COMMUNICATION 459

<i>Shmelkova A.A.</i>	INFORMATION AND COMMUNICATION: TYPES, METHODS AND FIELDS OF APPLICATION	463
<i>Shmelkova G.M.</i>	THE ROLE AND THE PLACE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN ENTERPRISE MANAGEMENT	466
<i>Yudina O.</i>	INFORMATION TECHNOLOGIES AND BUSINESS COMMUNICATION IN TRAINING OF QUALIFIED ENTREPRENEURS	469
<i>Брагіна Д. В., Онищенко О. А.</i>	ІННОВАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ СУЧАСНОГО АГРОМЕНЕДЖМЕНТУ	472
<i>Васильєва К. С., Осипова О.І.</i>	ТЕХНОЛОГІЯ БЛОКЧЕЙНУ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	475
<i>Вишневецька Ю.В.</i>	СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ КОМУНІКАЦІЙНИХ ЗВ'ЯЗКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН	478
<i>Вязова Р.В.</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	480
<i>Голубишко В.О., Онищенко О. А.</i>	АГРАРНИЙ РИНОК У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ	483
<i>Давидавичене В., Антонюк Д.А.</i>	СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ КАК ИНСТРУМЕНТ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ РАЗВИТИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	485
<i>Завадських Г.М.</i>	АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МАЛОМУ БІЗНЕСІ	488
<i>Застрожнікова І.В.</i>	ЕЛЕКТРОННІ НОВАЦІЇ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	491
<i>Кирилюк Ю. О., Фасолько Т. М.</i>	СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ В АГРОМЕНЕДЖМЕНТІ	493
<i>Коваленко Г.О.</i>	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРАРНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	496
<i>Колодійчук А.В.</i>	ХАРАКТЕРИСТИКА МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОБІЗНЕСІ	499
<i>Компаніченко С.Т.</i>	СУЧАСНІ АСПЕКТИ АГРОМЕНЕДЖМЕНТУ	502
<i>Кравець О.В., Колосовська К.Д.</i>	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ	504
<i>Кургузов А.О., Цурканенко М.</i>	СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	507
<i>Марусей Т.В.</i>	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ	510
<i>Міценко Н. Г., Міщук І. П., Годунько Р. Б.</i>	ІНФОРМАЦІЙНІ ТА КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ ДО УМОВ РИНКУ	512
<i>Меліхов Є.В., Макаренко А.П.</i>	БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ – ОСНОВА СУЧАСНОЇ ТОРГІВЛІ	515

<i>Мержинський Є.К., Комазов П.В.</i>	КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ	516
	УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ СИСТЕМОЮ ПІДПРИЄМСТВА	
<i>Несін Ю. М.</i>	АНАЛІЗ АНГЛОМОВНОГО ПІДРУЧНИКА	519
	«АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»	
<i>Попова В.Д., Бендриковська О.С.</i>	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ	521
	ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ	
<i>Попова В.Д., Сирунян В.С.</i>	ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ	524
	СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
<i>Романчук А.Л.</i>	ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО	527
	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ НА	
	СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ПРОБЛЕМИ І	
	НАПРЯМКИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	
<i>Самкова Д. А., Осипова О.І.</i>	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК	530
	ІНСТРУМЕНТ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	
<i>Терент'єва Н.В.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ	533
	ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	
<i>Чеканович В.Г.</i>	РОЗВИТОК НАВИЧОК АНГЛОМОВНОЇ	536
	ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ	
	ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ	
<i>Шмаков В.С.</i>	ОСНОВНЫЕ КОНЦЕПТЫ ФОРМИРОВАНИЯ	539
	МОДЕЛЕЙ СОЦИОКУЛЬТУРНОГО РАЗВИТИЯ СЕЛА	

4. <https://www.golovbukh.ua/article/7618-eksport-slskogospodarsko-produkts>

5. Саблук П. Т. Аграрна реформа в Україні (здобутки, проблеми і шляхи їх вирішення) / П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров // Економіка АПК. – 2009. - №12. – С. 3-13.

Грицаєнко Г.І.

к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

ім. Дмитра Моторного, м. Мелітополь

Грицаєнко І.М.

доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

ім. Дмитра Моторного, м. Мелітополь

РОЗВИТОК АГРАРНОГО ТЕХНІЧНОГО СЕРВІСУ ТА РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ УКРАЇНИ

Сучасний аграрний технічний сервіс є органічною складовою загальної системи відтворення машин і обладнання для агропромислового комплексу, що забезпечує співробітництво між заводами-виробниками машин і устаткування для агропромислового виробництва та підприємствами з виробництва і переробки сільськогосподарської продукції. Від ефективності діяльності підприємств аграрного технічного сервісу залежать якість і собівартість сільськогосподарської продукції, її ринкова ціна, прибуток товаровиробників тощо. В той же час важливим елементом аграрного технічного сервісу є безпосередньо ринок сільськогосподарської техніки. Питання забезпечення агровиробників сільськогосподарською технікою в різні роки вирішували різні науковці: закордонні – Бак А., Хусті І. [1], Девіс Г.В., Балей Д. та Худоба Л.М. [2], Рейтер Г. [6], Ріхенген М. [7], Стаус А., Бекер Т. [8], та інші; вітчизняні – Грицаєнко І.М. [3-5, 9, 10], Непочатенко А.В., Непочатенко В.А. [11], Чорнобай Л.М., Чорнобай М.М. [12] та багато інших. Але деякі практичні проблеми розвитку вітчизняного аграрного технічного сервісу залишаються недопрацьованими, що свідчить про актуальність обраної теми дослідження.

Навантаження на сільськогосподарську техніку в Україні значно перевищує відповідні показники розвинених країн, що перешкоджає виконанню необхідних технологічних операцій у встановлені строки і призводить до втрати врожаю:

- навантаження на трактор становить 105 га ріллі (для порівняння: в США – 28 га, у Франції – 14 га на трактор);
- навантаження на зернозбиральний комбайн становить 262 га посівів зернових та зернобобових культур (для порівняння: у США, Франції та Німеччині навантаження на комбайн близько 55 га) [9, с. 55].

За 2016-2018 рр. темпи купівлі аграрними підприємствами України нової сільськогосподарської техніки і запчастин, а також вантажних автомобілів значно скоротилися (табл. 1).

Таблиця 1

Купівля сільськогосподарськими підприємствами України нової сільськогосподарської техніки та запчастин, автомобілів вантажних

	2016		2017		2018		2018 у % до 2016	
	Кількість, шт	Середня ціна, тис. грн. за шт	Кількість, шт	Середня ціна, тис. грн. за шт	Кількість, шт	Середня ціна, тис. грн. за шт	Кількість	Середня ціна
Трактори всіх видів	3777	1497,1	3688	2013,2	3105	2007,7	82,2	134,1
Плуги	1616	317,1	1786	417,3	1483	478,5	91,8	150,9
Культиватори	2122	401,3	2374	460,5	1828	515,6	86,1	128,5
Борони	2443	337,2	2740	429,6	2505	388,8	102,5	115,3
Сівалки (без тукових)	2215	1035,6	2322	1312,9	1718	1621,9	77,6	156,6
Жатки валкові	951	498,9	1194	589,4	828	617,7	87,1	123,8
Комбайни зерно-збиральні	902	3972,8	1026	4444,1	576	5074,1	63,9	127,7
Автомобілі вантажні	574	955,6	703	1239,6	513	1293,1	89,4	135,3
Двигуни до тракторів	406	143,3	451	178,5	329	156,7	81,0	109,4
Двигуни до комбайнів і самохідних машин	64	243,2	53	227,1	59	248,5	92,2	102,2
Двигуни до вантажних автомобілів	258	103,3	319	117,8	322	90,5	124,8	87,6
Шини для вантажних автомобілів	97086	3,2	100584	3,9	95243	4,3	98,1	134,4
Шини для сільськогосподарських машин і тракторів	116921	6,4	124266	6,9	117126	7,4	100,2	115,6

Джерело: розраховано автором за даними Державної служби України

Так, кількість купівель нових тракторів зменшилася на 17,8%, плугів – на 8,2%, культиваторів – на 13,9%, комбайнів зернових – на 36,1%, вантажних автомобілів – на 10,6%. Аналогічні тенденції спостерігаються за іншими видами сільськогосподарської техніки, а також запчастин для її ремонту.

Вважаємо, що зменшення купівель нової техніки в першу чергу пов'язано з ростом цін на неї, що в умовах хронічної нестачі у сільгоспвиробників фінансових ресурсів є першорядною проблемою сучасного ринку сільськогосподарської техніки в Україні.

Наявна у сільському господарстві техніка потребує значних витрат на

підтримання її у стані технічної готовності. Для цього необхідна суттєва організаційно-економічна перебудова функціонуючих агротехсервісних структур. Мережа підприємств технічного сервісу повинна підтримувати техніку в працездатному стані протягом всього періоду її експлуатації.

Вважаємо, що для необхідного матеріально-технічного забезпечення аграрних підприємств потрібен повноцінний ринок лізингових послуг, який відповідав би світовим тенденціям його функціонування. Крім цього, у функціях агротехнічного сервісу, крім матеріально-технічного забезпечення, слід передбачити виробничо-технічне обслуговування з виконанням складних трудомістких робіт, інформаційно-маркетингове та юридичне консультування.

Література

1. Bak A. The Econometric Analysis of the Innovation Activities of the Hungarian Agricultural Machinery Producers / Bak A., Husti I. // *Aktualni Zadaci Mehanizacije Poljoprivrede*. – 2012. – Vol. 40. – Pp. 43-54

2. Davis G.W. Defining and Meeting the Demand for Agricultural Machinery in China: A Case Study of John Deere / Davis G.W., Bailey D., Chudoba K.M. // *International Food and Agribusiness Management Review*. – 2010. – Vol. 13, Is. 3. – Pp. 97-120

3. Gritsaienko H. Investment of agricultural machinery in agricultural production of Ukraine / V. Didur, H. Gritsaienko, I. Gritsaienko // *Mechanization in agriculture & conserving of heresources*. – 2017. – Vol. 1. – Pp. 11-14.

4. Gritsaienko H. Investment of agricultural machinery in agricultural production of Ukraine / V. Didur, H. Gritsaienko, I. Gritsaienko // *Машины для сельского хозяйства 2017 : материалы V Международного научного конгресса*, г. Варна, Болгария, 21-24 июня 2017 г. – Варна, 2017. – С. 125-129.

5. Hrytsaienko H. Mechanism of Investment of Technical Service in Agricultural Households. / Hrytsaienko H., Hrytsaienko I., Bondar A., Zhuravel D. // *Modern Development Paths of Agricultural Production*. – 2019. – Pp. 29-40.

6. Reiter H. Trends of Market and Technology for Agricultural Machinery from the View of a Vehicle Manufacturer / Reiter H. // *Getriebe In Fahrzeugen 2010*. – 2010. – Vol. 2081. – Pp. 261-270.

7. Richenhagen M. The market for agricultural machinery in Central and Eastern Europe / Richenhagen M. // *Conference: Agricultural Engineering 2001*. – Vol. 1636. – Pp.: 7-11.

8. Staus A. Satisfaction of German agricultural machinery dealers with manufacturers - an empirical investigation / Staus A., Becker T. // *Berichte Uber Landwirtschaft*. – 2010. – Vol. 88, Is. 3. – Pp. 445-455.

9. Грицаєнко Г.І. Інвестиції в технічне забезпечення аграрного виробництва [Електронний ресурс] / Г.І. Грицаєнко, І.М. Грицаєнко // *Глобальні та національні проблеми економіки*. – 2016. – Вип. 12. – С.53-58. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/archive/12-2016/14.pdf>.

10. Грицаєнко Г.І. Технічне оснащення як пріоритетний напрям інвестування аграрного виробництва [Електронний ресурс] / Г.І. Грицаєнко, І.М. Грицаєнко // *Економіка та суспільство*. – 2017. – Вип. 9. – С. 193-199. – Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal-9>.

11. Непочатенко А.В. Сучасний стан та шляхи поліпшення технічного сервісу сільськогосподарської техніки / Непочатенко А.В., Непочатенко В.А. // Економіка та управління АПК. – 2015. – № 2 (123). – С. 20-27.

12. Чорнобай Л.М. Особливості функціонування аграрного технічного сервісу в Хмельницькій області / Чорнобай Л.М., Чорнобай М.М. // Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. – 2012. – Т. 2. № 20. – С. 310-312.

*Гришук Н.В.
асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Вінницький національний аграрний університет*

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств можливе лише на засадах їх інноваційного розвитку.

Невід'ємною умовою формування та утримання стійких конкурентних позицій суб'єктами агробізнесу на внутрішніх і зовнішніх ринках є впровадження у їх господарський процес інноваційних технологій. Проте, інновації у сільському господарстві використовують лише 5-10 в.п. підприємств [1].

Зміст інновацій в аграрному секторі економіки становлять зміни, що розглядаються як джерело доходів, а їхні процеси містять істотну частку елементів невизначеності. Ризик і невизначеність надзвичайно впливають на аграрну підприємницьку діяльність, зокрема в процесі адаптації інновацій у цій сфері. Для визначення результатів інноваційного розвитку було проведено його оцінювання за групами таких показників:

- 1) інноваційної активності господарюючих суб'єктів;
- 2) економічної ефективності інноваційних процесів .

Водночас, обчислити показники конкретної результативності функціонування інноваційної системи України у контексті ступеню досягнення намічених цілей запланованого інноваційного розвитку не має можливості, внаслідок існуючого браку чіткої системи цільових показників такого розвитку у затвердженій українським Урядом Стратегії до 2020 року та відсутності діючої стратегії інноваційного розвитку України.

Важливим практичним завданням у процесі формування інноваційного розвитку на національному та регіональному рівнях є оцінка результатів інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. У якості показників інноваційної активності сільськогосподарських підприємств на національному рівні використано ряд відносних показників, за результатами обрахунків яких зручно здійснювати порівняльний аналіз у розрізі регіонів та видів економічної діяльності за даними державної служби статистики України, що створить можливості щодо виявлення факторів, які впливають на

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ
ТА ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

У двох частинах

Відповідальний редактор: *Л.М. Бухаріна*
Технічний редактор: *Ю.І. Полусмяк*
Коректор: *М.О. Лисенко*

Підп. до друку. 05.02.2020 Формат 60×90/16. Папір офсетний.
Друк цифровий. Умовн. друк. арк.33,8
Замовлення №. 32 Наклад 300 прим.

Запорізький національний університет
69600, м. Запоріжжя, МСП-41
вул. Жуковського, 66

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 5229 від 11.10.2016